

15.5.2015

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

16.4.2020

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä (HE 45/2020 vp) eduskunnalle laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista Covid-19 epidemian leviämisen rajoittamiseksi

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n puolesta kiitän mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä ja esitän kunnioittaen seuraavaa yhdistyslakiin ehdotetuista muutoksista:

Hallituksen esitys on kannatettava ja järjestöllemme hyvin tarpeellinen. Järjestöön kuuluu 14 alueellista MTK-liittoa, 323 MTK-yhdistystä ja 62 metsänhoitoyhdistystä. Henkilöjäseniä näissä yhdistyksissä on noin 316 000. Ehdotettu väliaikainen poikkeusmenettely koskee kaikkia yhdistyksiämme ja perusjäseniämme. Lähes jokaisen järjestöön kuuluvan yhdistyksen ja liiton olisi sääntöjensä mukaisesti pidettävä yhdistyksen/valtuuston/valtuuskunnan kokous viimeistään huhtikuun aikana. Järjestössä on myös meneillään laaja uudistustyö, joka edellyttää sääntöjen muuttamisesta päättämistä yhdistysten kokouksissa.

Etäosallistumisen mahdollistavia sääntömääräyksiä ei yleisesti yhdistystemme säännöissä ole, joten esitettyjä poikkeusmenettelyjä tullaan järjestöön kuuluvissa yhdistyksissä myös käyttämään, jos laki tulee voimaan esityksessä muodossa. Kuluneen kevään aikana MTK-keskusliiton johtokunta on koronavirusepidemian vuoksi suositellut järjestöön kuuluville liitoille ja yhdistyksille sääntömääräisten kokousten siirtämistä siihen saakka, kunnes kokoontumisrajoitukset poistetaan ja kokoukset voidaan järjestää turvallisesti. Kokousten siirtäminen yli sääntöjen määräämän ajan on nähty henkilöjäsenten jäsenoikeuksien toteutumisen kannalta pienemmäksi haitaksi kuin kokousten pitäminen etäyhteyksien avulla ilman sääntöjen antamaa tukea.

Hallituksen esitys yhdistyslain tilapäiseksi muuttamiseksi on kannatettava ja hyvin perusteltu, mutta pyydän kuitenkin lakivaliokuntaa vielä selvittämään esitettyä poikkeuslakia siten, että laissa tai sen esitöissä nimenomaisesti todettaisiin etäosallistumisen sallimisen korvaavan perinteisen kokouksen järjestämisvelvollisuuden. Voimassa olevan yhdistyslain 20 §:n mukaisesti sääntömääräisellä kokouksella on aina oltava kokouspaikka ja etäosallistuminen on vain yhdistyksen säännöissä jäsenelle annettu lisämahdollisuus kokoukseen osallistumiselle. Voimassa oleva laki antaa jokaiselle yhdistyksen jäsenelle aina oikeuden tulla fyysisesti kokouspaikalle käyttämään jäsenoikeuksiaan. Hallituksen esityksessä ei todeta tämän oikeuden olevan tosiasiallisesti poissuljettu niin kauan kuin viranomaisten asettamat kokoontumisrajoitukset ovat voimassa. Selvytyden vuoksi asia olisi syytä todeta ainakin lain esitöissä. Päätösvalta yhdistyksen sääntömääräisen kokouksen järjestämisestä *vain* etäyhteyden avulla tulisi luonnollisesti antaa kokouksen koolle kutsuvalle yhdistyksen hallitukselle.

Edellä mainittu huomioiden pidän hallituksen esitystä hyvänä ja perusteltuna. Esitetty määräaikainen poikkeuslaki antaa yhdistyksille mahdollisuuden järjestää kokoukset lainmukaisesti ja turvallisesti.

Vesa Malila
lakimies, varatuomari
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Lähetään sähköpostina: lakivaliokunta@eduskunta.fi; marja.tuokila@eduskunta.fi; mikko.monto@eduskunta.fi